

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Ondřeje Hrabce a Mgr. Kateřiny Kozákové ve věci

žalobců: a) D. P., nar. X

b) A. P., nar. X

c) D. P., nar. X

všichni st. přísl. Ukrajina
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7 – Holešovice

o žalobách na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného spočívající ve vrácení žádosti žalobců o dočasnou ochranu ze dne 21. 8. 2025, jako nepřijatelné,

takto:

- I. Zásahy žalovaného spočívající v tom, že žalobcům vrátil dne 21. 8. 2025 jejich žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné, **byly nezákonné.**
- II. Žalovanému **se zakazuje** pokračovat v porušování práv žalobců a **přikazuje se** mu, aby obnovil stav před vrácením žádostí žalobců o dočasnou ochranu ze dne 21. 8. 2025.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

III. Žalobcům **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

IV. Žalovaný **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Žalobci jsou občany Ukrajiny. V České republice dne 21. 8. 2025 požádali o dočasnou ochranu ve smyslu zákona č. 65/2022 Sb., o některých opatřeních v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaných invazí vojsk Ruské federace, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dočasné ochraně“). Tyto žádosti žalovaný zaevidoval pod evidenčními značkami, jež jsou velmi špatné čitelné, ale pravděpodobně se jedná o OAM-0408701/DO/2025 [žalobkyně a)], OAM-0408703/DO/2025 [žalobce b)] a OAM-0408708/DO/2025 [žalobkyně c)]. Tyto žádosti žalovaný označil jako nepřijatelné, neboť žalobci dříve požádali a získali dočasnou nebo mezinárodní ochranu v jiném členském státě Evropské unie (v Itálii). Nepřijatelnost vyznačil přímo v tiskopisu žádostí.
2. Žalobci se podanou žalobou domáhají vydání rozsudku, kterým by soud konstatoval, že zásahy žalovaného spočívající v tom, že jim dne 21. 8. 2025 vrátil žádosti o dočasnou ochranu jako nepřijatelné, byly nezákonné. Zároveň požadují, aby soud zakázal žalovanému pokračovat v porušování jejich práv, a přikázal žalovanému, aby obnovil stav před vrácením žádostí o dočasnou ochranu.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. **Žalobci** v podané žalobě uvedli, že disponovali dočasnou ochranu v Itálii, která již zanikla, jelikož se jí vzdali. Žalobkyně c) se narodila na území Itálie. S odkazem na rozsudky správních soudů namítali, že jejich žádostem o dočasnou ochranu ze dne 21. 8. 2025 mělo být vyhověno.
4. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě uvedl, že k nepřijatelnosti žádosti dle § 5 odst. 1 písm. d) zákona o dočasné ochraně postačí pouze to, že žadatel již dočasnou ochranu, respektive povolení k pobytu z titulu dočasné ochrany získal. Žalovaný dále zopakoval ty samé argumenty, které již mnohokrát snesl v jiných řízeních před zdejším soudem.

III. Posouzení žaloby

5. Městský soud v souladu s § 82 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), přezkoumal popsany skutkový děj. O věci rozhodl bez jednání, jelikož s takovým postupem žalobci i žalovaný vyjádřili souhlas, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s.). Podkladem pro rozhodnutí soudu je primárně tiskopis žádosti o dočasnou ochranu, které žalobci u žalovaného podali a který jim žalovaný vrátil. Obsah tohoto dokumentu je všem účastníkům řízení z povahy věci dobře znám a posouzení důvodnosti žaloby záleží na zodpovězení právní otázky.
6. Ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. může správní soud poskytnout tehdy, jsou-li kumulativně splněny podmínky, aby žalobce byl přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byly zaměřeny přímo proti němu nebo v jejich důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze žalobci ochranu podle § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2008, č. j. 2 Aps 1/2005-65, č. 603/2005 Sb. NSS).

7. V posuzované věci jsou splněny první, druhá a pátá podmínka, neboť vrácení žádosti o dočasnou ochranu žalobcům pro nepřijatelnost představuje přímý zásah do jejich práv, a to bez ohledu na to, že jim byla již v minulosti dočasná ochrana udělena v jiném členském státě Evropské unie. Jde-li o hodnocení tohoto úkonu, zde lze vyjít z existující judikatury, podle které bránění v podání žádosti či její nepřijetí mohou představovat nezákonný zásah (srov. rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 5. 2017, č. j. 10 Azs 153/2016-52, č. 3601/2017 Sb. NSS). Čtvrtá podmínka testu je taktéž splněna.
8. Zbývá tedy posoudit, zda žalovaný postupoval v souladu s právními předpisy, vrátil-li žalobcům žádost o dočasnou ochranu jako nepřijatelnou. Soud předepisuje, že v nedávné době došlo k notnému judikатурnímu vývoji stran chápání institutu dočasné ochrany. V první řadě nelze opomenout rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 27. 2. 2025, C-753/23, ve věci *Krasiliva*, na nějž navázal kasační soud „dubnovou judikaturou“ v rozsudcích ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, a ze dne 3. 4. 2025, č. j. 1 Azs 336/2024-42 a č. j. 1 Azs 174/2024-42. Tyto prvotní závěry pak převzaly i další senáty Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 8. 4. 2025, č. j. 9 Azs 20/2024-37, ze dne 17. 4. 2025, č. j. 2 Azs 271/2024-43, ze dne 24. 4. 2025, č. j. 10 Azs 4/2025-49, ze dne 25. 4. 2025, č. j. 5 Azs 217/2023-36, a mnoho dalších).
9. Na tento vývoj reagoval i zdejší soud, který již zohlednil i navazující argumentaci žalovaného (např. rozsudky ze dne 23. 4. 2025, č. j. 10 A 6/2025-61, ze dne 30. 4. 2025, č. j. 5 A 36/2025-38, ze dne 16. 5. 2025, č. j. 10 A 42/2025-33, ze dne 20. 5. 2025, č. j. 5 A 42/2025-39, ze dne 3. 6. 2025, č. j. 18 A 2/2025-52, ze dne 13. 6. 2025, č. j. 11 A 55/2025-37, ze dne 17. 6. 2025, č. j. 10 A 56/2025-39, ze dne 17. 7. 2025, č. j. 18 A 49/2025-33). Pátý senát se s vyslovenými závěry ztotožňuje, resp. nehodlá na nich ničeho měnit. Proto z nich vychází a v podrobnostech na jejich odůvodnění odkazuje. Nevypořádá-li soud v tomto rozsudku adresně dílčí výtky žalovaného, je tomu tak pouze proto, že žalovanému jsou konkrétní odpovědi na jeho neutuchající polemiku s dubnovou judikaturou známy již ze shora uvedených rozsudků, resp. i z mnoha dalších rozsudků v obdobných či skutkově takřka totožných věcech. Navzdory tomu, že žalovaný tyto závěry setrvale nerespektuje, soud nepovažuje za účelné, aby je v jejich plné šíři neustále opakoval.
10. Klíčovou skutečností zůstává, jakkoli se tomu žalovaný brání, že žádost osoby požívající dočasné ochrany na základě prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382¹, na něž této osobě vzniká nárok na základě čl. 8 odst. 1 směrnice o dočasné ochraně², není správní orgán oprávněn vrátit této osobě jako nepřijatelnou dle § 5 odst. 1 písm. c) nebo d) zákona o dočasné ochraně z toho důvodu, že tato osoba o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany požádala nebo jí bylo toto povolení uděleno také v jiném členském státě Evropské

¹ Rozhodnutí Rady (EU) 2022/382 ze dne 4. března 2022, kterým se stanoví, že nastal případ hromadného přílivu vysídlených osob z Ukrajiny ve smyslu článku 5 směrnice 2001/55/ES, a kterým se zavádí jejich dočasná ochrana, kterými je Česká republika vázána

² Směrnice Rady 2001/55/ES ze dne 20. července 2001 o minimálních normách pro poskytování dočasné ochrany v případě hromadného přílivu vysídlených osob a o opatřeních k zajištění rovnováhy mezi členskými státy při vynakládání úsilí v souvislosti s přijetím těchto osob a s následky z toho plynoucími

unie. Zjistí-li žalovaný při podání žádosti oprávněné osoby o povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany, že tato osoba je vedena v systému TPP jako držitelka povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě, je povinen takovou žádost přijmout, vést o ní řádné správní řízení dle zákona č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců, poučit v něm oprávněnou osobu o jejích právech a v návaznosti na její případná tvrzení, důkazní návrhy či jiné procesní kroky ověřit, zda jí povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany bylo jiným členským státem skutečně uděleno a zda trvá ke dni rozhodování správního orgánu.

11. Soud proto přisvědčil žalobcům, že mohli dosáhnout na dočasnou ochranu již na základě toho, že splňují podmínky čl. 2 odst. 1 prováděcího rozhodnutí Rady 2022/382. K postavení žalobkyně c), jež se narodila až po začátku války na Ukrajině, srov. citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 4. 2025, č. j. 5 Azs 273/2023-27, č. 4683/2025 Sb. NSS, body [36] a [37]. Žalobcům tudíž svědčí i právo sekundární volby hostitelského státu, které nemohli realizovat pro zásah žalovaného, jenž jim podanou žádost vrátil jako nepřijatelnou.
12. Na právě uvedeném nic nemění návrh nového „aktualizačního“ prováděcího rozhodnutí Rady ze dne 13. 6. 2025, na který žalovaný poukázal ve svém vyjádření k žalobě, jakož ani vlastní „aktualizační“ prováděcí rozhodnutí Rady 2025/1460 ze dne 15. 7. 2025, o prodloužení dočasné ochrany zavedené prováděcím rozhodnutím 2022/382, jež bylo publikováno v Úředním věstníku Evropské unie 24. 7. 2025 a nabylo platnosti 13. 8. 2025.
13. Prováděcí rozhodnutí 2025/1460 skutečně obsahově převzalo části návrhu, na něž upozornil žalovaný, konkrétně je zařadilo do bodů 4-6 recitálu, které znějí následovně.

Vzhledem k tomu, že určitá osoba může v daném okamžiku požívat práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, by členské státy k zajištění toho, aby tato zásada byla respektována, a s cílem zabránit vícenásobným registracím k dočasné ochraně měly zamítnout žádosti o povolení k pobytu podané na základě čl. 8 odst. 1 směrnice 2001/55/ES, pokud je zřejmé, že dotčená osoba již povolení k pobytu na tomto základě získala v jiném členském státě. To by bylo v souladu s rozsudkem Soudního dvora ze dne 27. února 2025 ve věci C-753/23 (5), a zejména s jeho bodem 30.

V souvislosti s aktivací dočasné ochrany podle směrnice 2001/55/ES se členské státy v jednomyslně přijatém prohlášení ze dne 4. března 2022 dohodly, že nebudou uplatňovat článek 11 uvedené směrnice na osoby, které požívají dočasnou ochranu v daném členském státě v souladu s prováděcím rozhodnutím (EU) 2022/382 a které se přemisťují bez povolení na území jiného členského státu, pokud se členské státy na dvoustranném základě nedohodnou jinak.

S ohledem na tento celkový kontext by nic nemělo být vykládáno tak, že znamená povinnost členského státu vydat povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany osobě, která obdržela povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě.

14. Pomine-li soud, že ustanovení recitálu (preambule) unijních předpisů nejsou závazná, citovaná pasáž nutně nezpochybňuje závěry Nejvyššího správního soudu učiněné v dubnové judikatuře, pokud jde o výklad relevantního práva Evropské unie. I kdyby tedy soud přihlížel k interpretačnímu významu citovaných bodů, není zřejmé, že by se kasační soud mýlil. Předně z těchto bodů neplyne, že by členský stát mohl, zvláště v situaci, jaká nastala v nynějším případě, žádost žalobců mechanicky procesně odmítnout jako nepřijatelné bez toho, aby je „propustil“ k věcnému posouzení. Žalobci připouští, že dočasnou ochranu v Itálii získali, ale zároveň tvrdí, že se jí vzdali. Vzhledem k tomu je mezi účastníky řízení sporné, zda žalobcům stále náleží povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany. Podle soudu by měly být okolnosti trvání dočasné ochrany blíže zjišťovány a nelze se spokojit pouze s údajem obsaženým v systému TPP.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

15. Zároveň je zřejmým cílem vložení nových bodů do recitálu prováděcího rozhodnutí zajistit, aby v jednom okamžiku požívaly oprávněné osoby práv spojených s dočasnou ochranou pouze v jednom členském státě, a zabránit tak vícenásobným registracím. Postup předestřený judikaturou Nejvyššího správního soudu přitom není s těmito cíli nutně v rozporu, nevede k požívání dočasné ochrany ve více členských státech. Kasační soud nerozporuje, že tento stav možný není, pouze žalovanému ukládá, aby v těchto případech prověřil, zda povolení k pobytu za účelem dočasné ochrany v jiném členském státě trvá, aby žadatele poučil o nemožnosti souběžného využívání dočasné ochrany ve více členských státech, případně aby žalovaný prověřil, zda udělením dočasné ochrany v České republice automaticky zanikne dočasná ochrana udělená v jiném členském státě nebo zda žadatel učinil kroky, aby se práv z dočasné ochrany v jiném členském státě vzdal (rozsudky sp. zn. 1 Azs 336/2024 a 1 Azs 174/2024).
16. Postoji žalovaného dle soudu konečně ubírá přesvědčivosti i pozdější novelizace zákona o dočasné ochraně zákonem č. 314/2025 Sb., kterým byl do § 5 odst. 1 pod písm. f) s účinností od 3. 9. 2025 přidán další důvod nepřijatelnosti, pokud je žádost *podána cizincem, který je nebo byl držitelem dočasné ochrany v jiném členském státě Evropské unie nebo státě uplatňujícím Schengenský hraniční kodex v plném rozsahu, poté, co Ministerstvo vnitra Evropské komisi zaslalo oznámení podle § 3 odst. 3* (tj. oznámení o riziku vyčerpání kapacit pro zvládání následků plynoucích z hromadného přílivu vysídlených osob a potřebě přijetí opatření k zajištění rovnováhy mezi členskými státy). Podle zdůvodnění pozměňovacího návrhu poslance Letochy, jímž byl do návrhu uvedeného zákona tento bod vložen, jde o reakci na judikaturu Nejvyššího správního soudu, přičemž je snahou regulovat možnosti sekundárního pohybu držitelů dočasné ochrany. Mohlo-li by optikou unijního práva obstát písm. d), jak tvrdí žalovaný, bylo by alespoň z hlediska držitelů dočasné ochrany v jiném členském státě EU, zcela nadbytečné takovou úpravu (a celý mechanismus oznámení) zavádět, neboť tyto případy by zahrnovalo i písm. d), jehož je písm. f) fakticky podmnožinou.
17. Soud pro úplnost poznamenává, že samostatně nerozhodl o návrhu na vydání předběžného opatření, jelikož o podané žalobě rozhodl přednostně.

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

18. Soud shrnuje, že soudní výluka je ve vztahu k důvodům nepřijatelnosti podle ustanovení § 5 odst. 1 písm. d) zákona o dočasné ochraně v rozporu s evropským právem a nelze ji aplikovat. Proto soud žalobu projednal a shledal, že je důvodná. Z tohoto důvodu soud podle ustanovení § 87 odst. 2 věta první s. ř. s. určil, že zásah žalovaného spočívající v tom, že žalobcům vrátil dne 21. 8. 2025 jejich žádosti o udělení dočasné ochrany z důvodu nepřijatelnosti žádosti, byl nezákonný. Žalovanému zakázal pokračovat v porušování práv žalobců a současně mu přikázal, aby obnovil stav před vrácením žádostí žalobců o udělení dočasné ochrany.
19. Ohledně dalšího postupu žalovaného soud poukazuje na bod [78] rozsudku Nejvyššího správního soudu sp. zn. 1 Azs 174/2024; pokud žádost o dočasnou ochranu v České republice bude podána poté, co osoba již v minulosti obdržela pobytové oprávnění v jiném členském státě, avšak tímto oprávněním k okamžiku podání žádosti prokazatelně již nedisponuje, nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona o dočasné ochraně pro jeho neslučitelnost s právem Evropské unie. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat a v případě splnění podmínek pobytové oprávnění vydat. Pokud původní

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.

pobytové oprávnění je stále platné a trvá, pak ani v takovém případě nelze uplatnit institut nepřijatelnosti žádosti podle § 5 odst. 1 písm. d) zákona o dočasné ochraně pro jeho neslučitelnost s právem Evropské unie. Žádost tudíž bude nutné věcně projednat. Žalovaný žadatele poučí o nemožnosti čerpání práv plynoucích z dočasné ochrany ve více členských státech současně. Pokud bude žadatel na své žádosti dále trvat s tím, že chce tato práva nově čerpat výlučně v České republice, žalovaný ověří, zda vydáním povolení k pobytu na území České republiky dojde podle práva dotčeného hostitelského státu automaticky k zániku předchozího pobytového oprávnění. V případě kladného zjištění žalovaný vydá držiteli dočasné ochrany oprávnění k pobytu. V případě negativního zjištění, resp. pokud se nepodaří relevantní právní úpravu v hostitelském členském státě vůbec zjistit, vyzve žalovaný žadatele, aby sám v přiměřené lhůtě učinil kroky k ukončení pobytového oprávnění v hostitelském členském státě. K tomu mu poskytne součinnost.

20. Výroky o nákladech řízení (výrok III a IV) jsou odůvodněny § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci sice měli ve věci úspěch, avšak soud jim náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť žádné nepožadovali. Žalovaný v řízení úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je kasační stížnost přípustná (§ 102 s. ř. s.). Nepřípustná je však taková kasační stížnost, na niž dopadají výluky z přípustnosti stanovené v § 104 s. ř. s. Kasační stížnost se podává ve lhůtě dvou týdnů ode dne doručení tohoto rozhodnutí. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha dne 16. 10. 2025

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje J. V.